כיתה ג' | עברית ולשון | שיעור 2 מתוך 4 | 45 דק' | מתאים לממלכתי ולממלכתי-דתי

שם תואר והתאמה במין ובמספר

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יזהו שם תואר כמילה שמתארת שם עצם
- התלמידים יתאימו שם תואר לשם העצם במין ובמספר
- התלמידים יוסיפו ה' הידיעה לשם התואר כשהיא באה בשם העצם

📖 הסבר למורה

שם תואר הוא מילה שמתארת שם עצם ואומרת איך הוא נראה, מה טיבו או מה התכונה שלו (ילד גבוה, עוגה טעימה). בעברית שם התואר בא בדרך כלל אחרי שם העצם, ומתאים לו במין ובמספר: ילד גבוה, ילדה גבוהה, ילדים גבוהים, ילדות גבוהות. התאמה נעשית לפי המין הדקדוקי של שם העצם ולא לפי הסיומת שלו: שולחנות גדולים (לא 'גדולות'). כאשר לשם העצם יש ה' הידיעה, גם שם התואר מקבל אותה: הילד הגבוה. אלה כללים שחוזרים בכל הכיתות, ולכן כדאי לתרגל אותם הרבה.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

1. מציגים חפץ מהכיתה וכל תלמיד אומר מילה אחת שמתארת אותו. כותבים את המילים על הלוח.
2. בונים טבלה של ארבע צורות: יחיד, יחידה, רבים, רבות (גדול, גדולה, גדולים, גדולות).
3. משחק 'תקן אותי': המורה אומרת צירוף שגוי בכוונה ('ספרים חדשות') והתלמידים מתקנים.
4. מתרגלים ה' הידיעה: הופכים 'כלב קטן' ל'הכלב הקטן'.
5. עבודה בזוגות בדף.

💡 הערות למורה

השגיאה הנפוצה ביותר היא התאמה לפי הסיומת (חלונות פתוחות, ביצים טריים). חוזרים למבחן 'זה/זאת' ביחיד. שגיאה נוספת: ה' הידיעה רק על שם העצם (הילד גבוה במקום הילד הגבוה; שימו לב ש'הילד גבוה' הוא משפט שלם בעל משמעות אחרת). למתקדמים: לכתוב תיאור של חפץ בשלושה שמות תואר.

📝 בדף העבודה

מתאימים שם תואר: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון: מתאימים שם תואר

1. אדום
2. כלבה קטנה, כלבים קטנים, כלבות קטנות.
3. ספר חדש, מחברות חדשות, שולחנות חדשים (שולחן הוא זכר).
4. חלונות פתוחים (חלון הוא זכר).
5. ביצים טריות (ביצה היא נקבה).
6. העץ הגבוה
7. הילדה החכמה
8. תשובות אפשריות: כיתה גדולה, כיתה מוארת, כיתה נעימה. נדרש שם תואר בנקבה יחידה.